

MD-2004, mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfint, 198
Tel. 24-36-41

Nr. 08 / 1433 din 17.04 2015

La nr. 03/2860 din 26 martie 2015

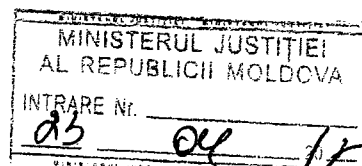
Ministerul Justiției

Prin prezenta, Vă remitem atașat raportul de expertiză anticorupție asupra proiectului legii pentru modificarea și completarea unor acte legislative.

Anexă: *Raportul de expertiză anticorupție – 4 file,*
Anexa raportului de expertiză – 1 filă.

Director-adjunct

Cristina ȚARNĂ

RAPORT DE EXPERTIZĂ ANTICORUPȚIE asupra nivelului coruptibilității proiectului

de lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative
(Cod penal nr.985-XV/2002; Codul de procedură penală
nr.122/2003; Codul contravențional nr.218-XVI/2008)

I. EVALUAREA GENERALĂ A PROIECTULUI

1. Evaluarea fundamentării proiectului

1.1 Fundamentarea generală a proiectului

a. Autor al inițiativei legislative este Guvernul RM, autor nemijlocit - Ministerul Justiției, ceea ce corespunde art. 73 din Constituție și art. 47(44) din Regulamentul Parlamentului.

b. Categoria actului legislativ propus este lege organică, ceea ce corespunde art. 72 din Constituție și art.art. 6-11, 35 din Legea privind actele legislative, nr.780-XV din 27.12.2001.

c. Scopul promovării proiectului. Proiectul perfecționează și optimizează cadrul normativ național ce previne și combate spălarea banilor. Prevederile proiectului au fost elaborate în vederea executării unor norme și propuneri conținute în documentele de politici, printre care:

- Planul de acțiuni privind implementarea Strategiei de prevenire și combatere a spălării banilor și finanțării terorismului pentru anii 2013-2017;
- Recomandările celui de-al IV-lea Raport de evaluare a Moldovei (adoptat la 04.12.2012, de către Comitetul Consiliului Europei MONEYVAL (Comitetul de experți pentru evaluarea măsurilor de prevenire și combatere a spălării banilor și finanțării terorismului);
- Recomandările primului raport de evaluare a Moldovei (adoptat la 01.10.2014, în cadrul Conferinței Statelor Părți la Convenția Consiliului Europei privind spălarea banilor, depistarea, sechestrarea și confiscarea veniturilor provenite din activitatea infracțională și finanțarea terorismului (Varșovia 2005) – CETS 198).

La modul concret, în legislația penală, reglementările proiectului definesc uniform conceptul de bunuri în Codul penal, extind posibilitatea de confiscare a instrumentelor infracțiunii, perfecționează legislația penală în partea ce ține de infracțiunile de abuz în serviciu și abuz de putere. În Codul de procedură penală, amendamentele vizează instituția sechestrului și au ca suport recomandările MONEYVAL, stabilind extinderea măsurii sechestrului și asupra bunurilor care aparțin persoanelor juridice sau terțelor persoane, optimizarea legislației privind confiscarea specială și confiscarea extinsă. Prin proiect se propune, la fel, perfecționarea răspunderii contravenționale a persoanei juridice, operând modificări în Codul contravențional.

d. Suficiența argumentării. Considerăm că argumentele invocate de autor în nota

informativă justifică pe deplin necesitatea elaborării și promovării proiectului. Au fost respectate prevederile art.20 al Legii nr.780/2001 privind actele legislative. Nota informativă stabilește condițiile ce au impus elaborarea proiectului și principalele prevederi, cu evidențierea elementelor noi aduse în cadrul sistemului, cu argumentarea corespunzătoare și gradul de compatibilitate a reglementărilor proiectului cu cadrul normativ european. Singura obiecție se referă la necesitatea cuprinderii în analiză și a prevederilor din cadrul Articolului III al proiectului.

1.2 Fundamentarea economico-financiară a proiectului

Implementarea proiectului de lege nu va necesita cheltuieli financiare suplimentare din partea statului.

1.3 Promovarea sau prejudicierea intereselor de grup ori individuale, în lipsa unei justificări a interesului public

În opinia noastră, proiectul nu este în detrimentul interesului public, reglementările propuse perfecționând cadrul normativ penal, procesual-penal și contravențional în ceea ce privește prevenirea și combaterea spălării banilor.

2. Evaluarea compatibilității proiectului cu standarde anticorupție

În proiect nu au fost atestate incompatibilități cu standardele naționale și internaționale anticorupție și nu au fost identificate domenii în care proiectul nu satisface cerințele sau sînt în contradicție cu aceste standarde.

Asigurarea transparenței în procesul decizional. La momentul examinării, proiectul legii pentru modificarea și completarea unor acte legislative era publicat pe site-ul Ministerului Justiției: www.justice.gov.md, ceea ce atestă faptul că proiectul întrunește cerințele impuse de prevederile art. 8-12 ale Legii nr.239-XVI/2008 privind transparența în procesul decizional.

II. EVALUAREA ÎN FOND A PROIECTULUI

1. Formulări lingvistice ambigui

„132/1.Bunurile

Prin bunuri, în sensul art. 243 și 279, se înțeleg mijloacele financiare, orice categorie de valori (active) corporale sau incorporale, mobile sau imobile, tangibile sau intangibile, precum și acte sau alte instrumente juridice în orice formă, inclusiv în formă electronică ori digitală, care atestă un titlu ori un drept, inclusiv orice cotă (interes) cu privire la aceste valori (active).”

Semnalăm asupra caracterului lacunar al normei propuse. Atragem atenția că, în definiția noțiunii de „bunuri”, prevăzută la art.132/1 Cod penal urmează a fi inclusă și sintagma

„inclusiv fonduri”. Completarea este necesară pentru a redresa deficiențele identificate în procesul de implementare a Recomandării 13 FATF (204) și Recomandării 20 FATF (2012), fapt care va permite extinderea sistemului de raportare în contextul Legii nr.190/2007 cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării, terorismului, asupra fondurilor suspecte de venituri provenite din activități infracționale.

Recomandarea: Propunem următoarea definiție pentru bunuri: „Prin bunuri, în sensul art. 243 și 279, se înțeleg mijloacele financiare inclusiv fonduri, orice categorie de valori (active) corporale sau incorporale, mobile sau imobile, tangibile sau intangibile, precum și acte sau alte instrumente juridice în orice formă, inclusiv în formă electronică ori digitală, care atestă un titlu ori un drept, inclusiv orice cotă (interes) cu privire la aceste valori (active)”.

2. Conflicte ale normelor de drept

Nu sînt identificate conflicte ale normelor de drept, capabile să genereze coruptibilitate.

3. Norme de trimitere, de blanchetă și norme în alb

Nu sînt identificate norme de trimitere, de blanchetă și norme în alb, capabile să genereze coruptibilitate.

4. Discreții excesive ale autorităților publice

Nu sînt identificate discreții excesive ale autorităților publice, capabile să genereze coruptibilitate.

5. Cerințe excesive pentru exercitarea drepturilor persoanelor

Nu sînt identificate cerințe excesive, care să depășească cadrul rezonabil pentru realizarea drepturilor sau obligațiilor subiecților vizați.

6. Accesul limitat la informație, lipsa transparenței

Textul proiectului nu necesită a fi evaluat prin prisma accesului la informație sau asigurării transparenței.

7. Lipsa sau insuficiența mecanismelor de control

Implementarea prevederilor proiectului nu presupune aplicarea cărorva mecanisme suplimentare de control.

8. Responsabilitate și sancțiuni necorespunzătoare

Proiectul nu implică careva responsabilități și nu necesită referințe exprese la responsabilitate și sancțiunile aplicate pentru încălcarea prevederilor sale.

Expertiza a fost efectuată în temeiul Regulamentului cu privire la organizarea procesului de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, adoptat prin Hotărîrea Guvernului nr. 977 din 23.08.2006, în condițiile Metodologiei de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, aprobată prin ordinul directorului Centrului Național Anticorupție nr. 62 din 19.04.2013, de către

Roman Starășciuc
inspector principal Direcția legislație și expertiză anticorupție
15 Aprilie 2015

*Prezentul raport este publicat pe pagina oficială a
Centrului Național Anticorupție - www.cna.md*

**Anexa la raportul de expertiză anticorupție
asupra nivelului coruptibilității proiectului**

de lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative (Cod penal nr.985-XV/2002; Codul de procedură penală nr.122/2003; Codul contravențional nr.218-XVI/2008)

Nr.	Norma	Factori de coruptibilitate și alte obiecții	Analiza	Recomandarea
1	„132/1. Bunurile Prin bunuri, în sensul art. 243 și 279, se înțeleg mijloacele financiare, orice categorie de valori (active) corporale sau incorporale, mobile sau imobile, tangibile sau intangibile, precum și acte sau alte instrumente juridice în orice formă, inclusiv în formă electronică ori digitală, care atestă un titlu ori un drept, inclusiv orice cotă (interes) cu privire la aceste valori (active).”	Formulări cu sens neclar sau echivoc (ambiguitate semantică)	Semnalăm asupra caracterului lacunar al normei propuse. Atragem atenția că, în definiția noțiunii de „bunuri”, prevăzută la art.132/1 Cod penal urmează a fi inclusă și sintagma „inclusiv fonduri”. Completarea este necesară pentru a redresa deficiențele identificate în procesul de implementare a Recomandării 13 FATF (204) și Recomandării 20 FATF (2012), fapt care va permite extinderea sistemului de raportare în contextul Legii nr.190/2007 cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului, asupra fondurilor suspecte de venituri provenite din activități infracționale.	Propunem următoarea definiție pentru bunuri: „Prin bunuri, în sensul art. 243 și 279, se înțeleg mijloacele financiare inclusiv fonduri, orice categorie de valori (active) corporale sau incorporale, mobile sau imobile, tangibile sau intangibile, precum și acte sau alte instrumente juridice în orice formă, inclusiv în formă electronică ori digitală, care atestă un titlu ori un drept, inclusiv orice cotă (interes) cu privire la aceste valori (active)”.